

QVÆSTIO MEDICA.

QVODLIBETARIIS DISPUTATIONIBVS

MANE AGITANDA IN SCHOLIS MEDICORVM,
die Iovis XII. Novembris,

M. GVILL. DE BAILLOV.

DOCTORE MEDICO PARISIENSI,

P R Æ S I D E.

An cuique hominum sua Mores moribus, sum genius?

A T V R Æ rerum Parentis vis & majestas in opere vix creduntur. Non tam quærenda ratio quàm vis latens & voluntas. Maximè quia omnia ex contrariis *b* architectatur, gignit, auget, medetur. Pax, bellum, induciæ; & in majore Mundo, & in homine *c* qui eius est epitome. Hominis status, *d* sanus, neuter, morbosus, quo Ars Medica definitur. In sano pax est, si non nimis perfectus. In perfecto mora est difficilis, receditur, si non proceditur. *e* Hinc patet periculis *in* fine. In neutro induciæ, in morbofo bellum. Mirè tamen Natura *f* contrariis gaudet. Et tamen ad vnionem aspirat. Ciuitatem *g* diuersa fors statuit, diuitum, pauperum. Ex contrariis, præeunte temperie *h* moderatrice, substantiâ & qualitate manentibus fit vnio, Naturæ votum. Hinc homo oritur, nutritur, curatur, occidit. Et *i* ortus ad mortem destinatum via est. Et hæc, mors naturalis est, vt est *ἐκκατὰ* eorum qui velut per sapientiam *l* moriuntur, ne aut mala fors perseueret, aut bona deserat. In naturali summa fatalis conficitur, quæ licet dura, tamen ex necessitate solatur. Contraria sunt necessaria & dissidium *m*, do-

Editio secunda 1647.

A

lor alioqui nullus, voluptas nulla. Vnio ex mutua actione & passionis resultat. Elementum vnum non fuit satis, aut nullus foret dolor: qui licet Naturæ hostis, & quo carere summum sit bonum, est necessarius. Ex vnitis qualitatibus *n*, quinta non surgit princeps. In discordia concordia est, per temperiem cuique propriam *o* *τὸ αἰμαρῶδες* fautricem: Natura agit per contraria ad vniōnem, morbi generatio *p* & extinctio sunt ex contrariis. Et vniōnis resolutio corpus in sua initia resoluit.

Confirmationes Theſeos ex Hippocratis, Galeni & aliorum locis.

a Constat ex Hipp. lib. 1. de Diæta, de septim. partu, in Epist. Arist. lib. de mundo, Platone, & Tacito 4. & 5. Annal. *b* Gal. lib. de Elem. Arist. lib. de ortu & interitu. *c* Assertionis ratio ex Gal. lib. de vsu part. & 2. de nat. facult. Fulg. lib. 3. mythol. Gæl. Rhodig. Tertull. lib. de carne Christi. D. Ambros. Hexam. lib. 7. Cicer. 1. de nat. deor. Plin. initio lib. 2. nat. hist. Iul. Firm. lib. 3. Math. in præfat. & fine 1. capitis. *d* Gal. in arte parua. *e* Hipp. Aph. 3. lib. 1. & in Epist. & lib. de Alimento. Cels. cap. 2. lib. 2. *f* Gal. passim in lib. de sanit. tuenda. *g* Arist. in politicis. *h* Arist. lib. de ortu, & Fernel. in Physiol. *i* Hipp. in Epistolis. *l* Plin. cap. 50. lib. 7. & Plinius Secundus, Epist. 12. & 22. lib. 1. *m* Hipp. de nat. hum. & Gal. lib. 1. de Eleni. cap. 2. *n* Fernel. cap. ult. lib. 2. de temp. contra Auer. & cap. 1. lib. 3. de temp. contra Avicen. *o* Cicero lib. 1. de nat. deorum. Et A. Gellius, lib. 6. cap. 2. *p* Gal. lib. de morb. & morbor. causis & sympt.

IN fatali contrarii lege *α μίγξ* latet. Mas & fœmina ad opus æternum ni adesset contrarietas belli fomes, junguntur. Naturæ est velut collegium. Mas est vt quid igneum *a* & agens. Hæc vt quid patiens, licet in vtriusque semine *b* mascula sit vis. Mas calidior ocyus formatur, mouetur. Et ni Natura in mare fabricando sibi temperaret, *c* omnis mas perfectus septimestris prodiret. Vnde & quinquemestris vitalis fortè est. In Sole *d* & Luna contrarium quid est. Hæc maturat, licet frigida, *e* morbis acutis præest, quorum maior pars in noctem incidit. An quia noctu proli opera datur? Sic satus & ortus congruit. Sed & *f* corpus & anima origine & fato discordant. Hæc origine celestis in cælum, illud in cœnum redit. Hæc corporis est *αντήχρια*, deum sibi *ἀντίστοιχον* habens. Foelicior est *g* *ἀνάλωτον ὄντα τῷ σώματι τοῦ*. Corpus est concretum, vitæ & necis confors. Hæc duo nexu destinato vniuntur, quo stante vita stat, eo soluto mors. Hanc accersit *h* intempe-

3 34

An cuique hominum sua Mores moribus, suis genius?
 ries, obstructio, vapor pestilens. Donec anima homini precario data, corpori mancipatur, morum i insitorum & institutorum fit consors. Compatitur, in opus conspirat. In semine morum est semen, & vis genialis. Hinc ad id, aut ad illud natiua procliu-
 tas studio & ratione moderanda.

II. Coroll.

a Aristot. lib. de gener. *b* Gal. lib. de sem. & maximè, lib. 2. cap. 2. & cap. 7. lib. 4. de usu part. *c* Hipp. part. 45. sect. 2. lib. 6. Epid. & Plin. cap. 5. lib. 7. *d* Plato in Timæo, & Terent. in And. & Adelph. *e* Gal. lib. de Crisibus. *f* Constat ex sacris paginis. *g* Alexand. Aphrod. lib. 1. Probl. *h* Gal. lib. de morb. causis, & Method. med. *i* Arist. in Eth. Cicero, lib. de fato. Sueton. in Caligula.

ET SI vnio elementorum, maris & foeminae, corporis & animae pacem permittit, homo bellum *a* intestinum foveret. Id alunt res naturales, & non naturales. Maximè animi *b* pathemata per quae homo hominem exuit. Morbos haec lethales, aut difficiles pariunt. In articulo febrem *c* hecticam corde radicitus afflicto & affecto creant, id quod tam citò nil aliud facit. Si valida sunt, & cor infirmum, essentiam *d* animae dissoluunt. Totus *e* homo à Natiuitate morbus est, adeo est lubrica ex contrariis origo: vix concepti, & inchoati hominis signa sunt mille matris tardia (tam magno empta brevis voluptas) pica, incubus, spasmus; & purae *f* mulieres id facilius sentiunt, quàm impurae. In aliis *g* felicior est grauiditas, sed rara, quae veteres morbos ad partum suppressit, & eos denuo partus exprimit. Certis annis *h* partus funebres sunt: Agrippae *i* fiunt malo omine, ritu Naturae homo capite prodit, pedibus effertur. Quod hominis augeat miseriam est, quod qui *l* calor fuit altor, genitor, medicus, author sit vitae & necis. Qui fuit sospitalis, fit capitalis, qui hospes, dirus fit hostis.

III. Coroll.

a Hipp. in Epist. & in Coacis. Plin. lib. 7. *b* Cicero in Tusculanis. *c* Gal. cap. 1. lib. 5. de locis aff. & cap. 9. lib. 1. de diff. febr. *d* Gal. lib. 5. de loc. aff. cap. 1. *e* Hipp. in Epistolis. Plato in Axiocho. *f* Hipp. lib. de carnibus. Plin. cap. 4. lib. 7. *g* Hipp. 2. Epid. & 5. & lib. de superferatione. *h* Hipp. lib. 3. Aphor. Plin. cap. 50. lib. 7. *i* Plin. lib. 7. Nat. hist. cap. 8. *l* Hipp. lib. de Diæta. Arist. lib. de Longitudine & Breuitate vitae. Gal. lib. de sanit. tuenda.

M^{VNDVS, VT} & homo naturali *a* legi fatali paret. Vtrique sui natales, progressus, senectus, vterque vim *b* quaternionum sentit, imò & formidabilem *c* Climaëticum. Morbi & habent à Natura fatales leges. Certis sæculis prodeunt, occidunt. Imò quidam videntur eligere certos homines; vt *d* mentagra nobilium poëna fuit. *e* Sæculum prius fuit sanum, mite, fertile, sapiens. Nostrium prudentius, astutius. Nullum fertilius librorum, nullum sterilius virtutum. Omne tempus *f* Clodios fert, non Catones. Medicamenta nunc sunt inefficaciora, morbi efficaciores. *g* Seminibus hominum deest ros genuinus priscus, benignus, quo irrigua luxuriabant, viuaciora sunt quibus succus est lentior, corpora maiora, mores & humores benigniores producebant. Nunc corpora minora, animorum versuta prudentia. Ingenij *h* sæpe fraus comes. Seminibus *i* exustio quædam inest, quæ vbertatem eorum minuit. Hinc proles nostra morbosâ. Hanc autumno *l* vel senio Mundi inuectam vstionem auget alchymistarum falsa Naturæ simia vafrities: fascinatrix novorum ingeniorum. Illorum puluere proiectionis pecunia projicitur. Hi sale carentes, sale suum, florem, extracta, Mercurium spem stultorum, & aucupium iactant. Hæc vrunt, mores & humores exacerbant. Hinc corporis tabes, *m* pallor crudelitatis sæpe index. Hinc macri magis formidandi quàm obesi. Hoc sæculum, ferax est hypochondriacorum ob vstionem, & falsorum *n* *Enteozoicorum*, falsorum (sunt enim & veri) hæc vis & dolus atræ bilis versipellis. Nunquam tam vtile *o* lac asinæ quàm nunc, & aquæ *p* naturales, quæ si non æquo reddantur, hydropem, plus æquo hydropem ad matulam accersunt. Suis viribus nova Chymicorum commenta superant Lac, & aqua Spadensis, mores temperant, quos sal & vstio acerbant. Mores feros & asininos asinæ lac mulcet, sal, cinis, nitrum fovet, auget.

IV. Coroll.

a Hipp. 1. de Diæta: lib. de octimestri partu: Aristot. lib. de mundo. A. Gellius de fato. *b* Hipp. in Coacis: Et 1. de Diæta. Plin. cap. 49. lib. 7. Et Plinius Secundus, in Epist. ult. lib. 2. Et A. Gellius, cap. 8. lib. 15. Cæsar. Rhod. lib. 11. cap. 36. Censorinus de die Natali, cap. 5. *c* A. Gellius lib. Duret. in Coac. Hipp. *d* Plin. lib. 26. cap. 1. *e* Plin. cap. 1. lib. 26. Cæsar. in comm. Gal. de febr. *f* Senec. in Epist. *g* Plin. cap. 16. lib. 7. *h* Hipp. in Epist. Arist. in Eth. *i* Plin. cap. 16. lib. 7. *l* Hipp. lib. 3. Aphor. *m* Plinius Secundus, in panegy. Et Tacitus in

An cuique hominum sua Mæa mater, suus genius? 5
vita Agricola. Cicero in Philipp. n Fernel. lib. de Abdit. rerum causis.
o Ex Gal. ad finem 2. ad Glauc. constat. p Assertionis ratio ex Hipp.
lib. de Aërib. locis & aquis.

43

MIRA est vis ingenita à principiis, quorum non tam certa
vno quin vnum elementum a superbiat. Hinc feritas,
mansuetudo. Id vel b oculus (pars tantula) docet. In eo animus e
& amor excubant. Cæsius cordis, pætus veneris, & leuitatis, rotun-
dus & paruus vulpinæ fraudis est index. Alium Mater sæpe gignit,
alium doctrina facit. Ad malum maior propensio, quia prauum
ortu facile est. Natorum etiam eadem hora, & geminorum d
fors varia & mira. Hi consortes satus, vteri, alimenti, lactis, fato,
& ingenio discrepant. Ex eodem fonte sunt morbi e hereditarij,
Medicorum opprobrium, in quos temporis non est præscriptio.
Dubium an natura melior mater, an tristior noverca. f Bruta
sibi similia pariunt: ex equis generosis, generosi. Ex heroibus &
prudenter stulti sæpe prodeunt. Hominis cogitatio transvolans
novas formas imprimit. Cura, studium, Venus, Martis & heroum
comes, semen effœminat. Pertinax, cogitatio occæcat abducto
visu. Magna ingenia, vt multum libidinis, ita non nihil habent
dementiæ. Plebs, g quæ proletaria est, non raro generosos parit.
Ac & in hoc natura novercatur. Ex semine intemperato non fit
homo, ex semine in substantia vitioso Elephanticus h exit. Ex
claris viris fatuos in dedecus, ex Elephantico Elephanticum, in
contagem excitat. Saltem si bona & mala æqua lance dispensa-
ret. Raro foelicitas i ingenij & robur l corporis coeunt. Alius
Socrates. Therfites alius. O quæ vis vitiosi capitis? licet parvo
capiti prudentia tribuatur. Therfitæ pauci capite, multi vitâ.
Alius Democritus, alius Heraclitus. Huic lacrymæ misericor-
diæ, doloris, gaudij testes: Illi, risus, hilaritatis: dolor cogendo,
& exprimendo oculorum glandulas, lacrymam movet, lætitia
laxando. In gaudio lacrymæ sunt veræ, in dolore sæpe sunt men-
daces, vt in muliere, m & Crocodilo, sæpe in hærede. Fons hu-
moris lacrymalis vber alicubi latet. Risus motus est ex contra-
ctione labiorum quam cerebrum voluptatis cordis particeps con-
gratulando movet. Risus verus apertum animum notat, falsus,
sardonicus proditorem, malignum. Risus sapientum tacitè, non
tam se oris sono, quàm interno gaudio prodit. Tanta vis risus
& lacrymæ, vt in lactante n puero, maximè per somni, latentis

6 Qu. Med. Lut. Paris. agit. An cuiq; hom. sua *Μύησις* *παρεσβύη*, &c.
 prudentiæ signum dicat esse Hipp. Sic *Μύησις* mirabilem partitæ
 cuique corporis & animi dotes innatæ, instinctus, ingenium con-
 uenienter principiis, loco, studiis declarant. Vnde & humiles o-
 casæ suos habent genios & Lares, & quemque sua Sors manet.

Ergo cuique hominum sua *Μύησις* *παρεσβύη*, suis genius.

V. Coroll.

a Assertionis ratio ex Hipp. 1. de Diætâ. b Hipp. sect. 6. lib. 2. Epid.
 Gal. de temp. & com. ad part. 70. lib. 3. Epid. sect. 3. Plin. cap. 37. lib. 11.
 c Plinius ibidem. d Plinius, cap. 49. lib. 7. Valer. Max. cap. 8. lib. 1.
 Quintilianus. e Assertionis ratio ex Hipp. in Epid. & Aphrod. lib. 1.
 Probl. 1. f Plinius, locis citatis. g Seneca Epist. 66. Aphrod. lib.
 1 Problem. Plin. cap. 14. lib. 7. h Gordon. cap. 2. lib. 1. i Valer.
 & Aphrod. ibidem. Assert. ratio ex Hipp. 2. Epid. sect. 6. Gal. ad part. 3.
 sect. 1. lib. 6. Arist. probl. 3. lib. 30. Cels. lib. 7. cap. 7. l Hipp. in
 Epist. Et Seneca. m Arist. lib. 9. de hist. animal. Erasmus in Chilia-
 dibus. n Assert. ratio ex Hipp. lib. de septimestri partu, & octimestri.
 o Seneca, Epist. 66.

Asserebat LAZARVS PENA, Massiliensis,
 Anno R. S. H. M. DC. XV.

DOMINI DOCTORES DISPUTAVRI.

M. Georgius Cornuti.	M. Gaspar Brayer.	M. Petrus Collier.
M. Guillelmus du Val. P. R.	M. Nicollus Henault.	M. Robertus le Secq.
M. Ioannes AKAKIA.	M. Philibertus Gubert.	M. Sim. le Tellier. M. R.

*cette thèse est encre dans le recueil in folio
 de la Société tome II th. 338 et tome III th. 416.*